

Naročnina mesečno 5 kron.
Za inozemstvo se računa na-
ročnina dvojno. - Pismenim
vprašanjem znamko za od-
govor. — Vse pošiljatve na
naslov lista „Sedanjust“.

SEDANJUST

Oglasi: $\frac{1}{2}$ strani K 750.—,
 $\frac{1}{4}$ K 380.—, $\frac{1}{8}$ K 200.—.
Manjši oglasi po 4 K petit-
vrsta. Pri večkratnem ogla-
ševanju popust. Mali oglasi
beseda 1 K, debelo tisk. 2 K.

Volilci občine Šmihel-Stopiče!

Naši škrinjci ste druga in zadnja!
24. julija vsi na volišče!
Poraz domačih in belgrajskih centrali-
stov naj zapečati popolna zmaga SLS
in Kmetске zveze.

Spomin v opomin!

Bilo je 1. 1915. kmalu po prvi osvobo-
ditvi Belgrada in po zavzetju Zemuna.
Belgrad — varen od topovskega obstrelje-
vanja — je zopet oživel. Službeno sem
se vrnil iz Niša. Nekaj časopisov je že
začelo izhajati. Na ulici se nas je sestalo
nekoliko Slovencev. Pokazali so mi „Pije-
mont“, organ častnikov. V njem je bil
strupen članek z naslovom „Srbija in ju-
goslovanska ideja“. V tem članku se je
na najogabnejši način blatilo nadškofa
Strossmayerja, Ljudevita Gaja in druge
slavne boritelje jugoslovanstva, češ, da
Srbija ne sme imeti nobenega ozira na te
predhodnike, temveč mora uveljaviti iz-
ključno svojo voljo s šumadijsko pestjo —
Srbija mora postati na Balkanu to, kar
je Pruska v Nemčiji. Te in take misli so
se razvijale v srbski javnosti prej in po-
zneje, vendar ne na tako odkrit in drzen
način. Moji rojaki so zahtevali od mene,
kot slovenskega časnika naj v obrambo
napisem primeren članek s zahtevo avto-
nomije za Slovenijo. To sem tudi storil.
Obrnil sem se na razne srbske liste, ki
so pa vsi, kot dogovorjeni, odbili priob-
čenje, ako ne spremenim zahtevo avto-
nomije z lažnjivo ugotovitvijo, češ, da je
cela Slovenija za brezpogojno priključenje
pod Srbijo. Moj odgovor — kot odgovor
Slovencev — torej ni izšel, ker nisem
hotel izdati avtonomije ljudstva.

Ob ustanovitvi Jugoslovanskega odbora
je bil v Nišu prirejen banket. Med raz-
nimi govorniki je bil tudi dr. Lazica Mar-
kovič, ki je — sicer ne duševni — oče
sedanje centralistične ustave. On je v svo-
jem govoru uporabil frazo „Slovenci in
Hrvatje morajo priti pod Srbijo“. Tu ga
je prekinil ranjki Fran Supilo s klicem:
„Nikdar pod Srbijo, pač pa s Srbijo!“

Take in enake epizode pridejo svojčas
na vrsto itak v „Sedanjust“. Sedaj jih pa
navajam le v dokaz, da so vsi pošeno-
misleči srbski, hrvatski in slovenski bo-
ritelji za jugoslovansko idejo imeli vedno

v mislih avtonomijo ljudstva. In med nje
s ponosom štejem tudi svojo malenkost.
To idejo in te misli zastopam še danes
kot urednik „Sedanjusti“. Zato mi prav
malo imponirajo strupeni pogledi nekaterih
liberalcev in samostojnežev in malo duho-
vite njihove grožnje temmanj, če ti ljudje
— kot člani sokolske organizacije — ne
občutijo nobene sramote, ko vidijo na
svojih lepakih podpis židovske tvrdke iz
nemškega Graza. Zares, svoje protinarodno
in protiljudsko liberalno mišljenje niti kot
Sokoli niso mogli bolje dokumentirati.

Zato mi je zelo malo mar, kako si ti
ljudje, tipi iz Kersnikovih romanov, raz-
lagajo mojo odločno borbo za ljudstvo in
njegovo avtonomijo.

Žrtvoval sem svojo državno službo radi
tega boja, žrtvoval svojo in svoje rodbine
bodočnost, žrtvoval svoje zdravje, — ko
mi vendar ni bilo treba drugo storiti kot
„tuliti z volkovi“. Ne, tega nisem storil,
pač pa sem se žrtvoval iz ljubezni do
svojega ljudstva, za ljudstvo na katerem
je ležala kot težka mōra gadjā zalega libe-
ralne in samostojneške stranke. Liberalce
ljudstvo že itak pozna; ž njimi je obra-
čunalo. Zato sem s svojimi skromnimi
močmi pomagal razkrinkati hinavce in —
dolečela me je njihova maščevalnost. Sedaj
pa očitajo meni, da moj boj za ljudstvo
in proti njegovim pijaykam izvira iz —
maščevalnosti. **Moj boj je dosleden, moj boj
je boj zatiranih, boj ljudstva za — ljudstvo!**

Ravno g. Matko iz Gotne vasi se še
dobro spominja, ko sem avgusta meseca
lanskega leta opazoval škandalozno po-
četje samostojnežev ob volitvah v podruž-
nico Kmetijske družbe. Kot takratni urad-
nik belgrajske vlade sem dobro vedel
čegavo orodje so samostojneži in kakšno
nalogo imajo. Zato sem svaril ljudi, naj
se ne dajo zapeljati, temveč naj glasujejo
za svojo SLS, ki edina iskreno zastopa
in odločno brani zahteve in koristi našega
ljudstva. Takrat je g. Matko napram meni
trdil, češ, da SLS ni kmetška stranka,
ker je baje za agrarno reformo v prilog
turškim begom. Takrat je bila agrarna
reforma še odprto vprašanje in še ni bilo
določnih oblik o njej. Vendar sem mu
dokazal s primeri, da je v zmoti.

Toda, kaj naj rečemo danes, ko so
samostojneži prodali avtonomijo Slovenije,
ko so ubili ponos kmetškega ljudstva —
neodvisnost, ko so glasovali za policaj-
demokratski centralizem, ko so v korist

svojega globokega žepa (!) glasovali za
turške bege in s tem kmetškemu ljudstvu
naprtili skoraj dve milijardi (dva tisoč
milijonov) novih davkov, ko so izdali
agrarno reformo in ko še danes sede v
klopih tiste vlade, ki je pomagala v
škodo ljudstva na Vidovdan do zmage —
Turkom. Če samostojneška stranka po tem
vsem ni protikmetška stranka, potem so
dr. Kukovec, dr. Žerjav in ostali kapita-
listični zagovorniki kmetških oderuhov
največji prijatelji kmeta.

Če bi bil g. Matko in ž njim enaki
dosleden v svojem mišljenju glede kmet-
škega ljudstva, bi moral danes z menoj
vred povzdigniti svarilni glas vsem volil-
cem šmihel-stopiške občine: „Proč s proti-
kmetško stranko samostojnežev! Naj
nikdo ne glasuje za izdajalce avtonomije!“

Proč z ljudmi, ki v liberalizmu in v
protiljudski politiki trgujejo z najsvetej-
šimi pravicami in s svobodo ljudstva!
Proč z ljudmi, ki v strankarski zaslep-
ljenosti glasujejo za — nagobčnike!“

Toda od liberalcev in samostojnežev
zastonj pričakujete doslednosti, še manj
pa poštenosti in možatega priznanja svojih
zmot.

Zato pa, volilci šmihel-stopiške občine,
ne pozabite na vse to! Glasujte ne-
ustrašeno za moše, ki Vam jih priporoča
SLS in kandidatska lista Kmetске zveze.
Vsaj v občini naj bo zajamčena Vaša
svoboda, Vaša avtonomija, Vaša versko-
npravna vzgoja. Z Vašimi glasovi pojačajte
našo zahtevo, zahtevo ljudstva — za
revizijo ustave!

Fran Radešček.

Dopisi.

Iz Šentpetra pri Novem mestu. Zad-
nje čase se večkrat pojavljajo na deželni
cesti v smeri od Novega mesta proti Šent-
petru avtomobili, ki dirjajo z nezaslišano
brzino. Ta cesta je mnogo preozka, pre-
več obdarjena z ovinki, pa premalo ob-
straneh zavarovana, da bi mogli tu avto-
mobili brez velika javne nevarnosti vo-
ziti, kaj šele dirjati z nedovoljeno brzino.
Pritožbe so vsestranske. Blagovoli priza-
deta oblast v varstvo občinstva potrebno
ukreniti!

Iz Mirne. Dne 26. julija bo minilo se-
dem let, ko smo se zadnjič zbrali v novi
cerkvi Matere božje zaplaške. Marsikoga
izmed romarjev iz leta 1914 je pokosila
nesrečna vojska. Napravimo skupno za-

hvalo, kar nas je ostalo še v življenju in obhajamo obletnico čez sedem let. Udeležimo se vsi organizirani po Marijinih družbah in Orlih, pa tudi tisti, ki še niso v teh organizacijah, vsi, prav vsi!

V sprevedu odidemo skupno iz Čateža, z godbo iz Višnje gore in z našimi zastavami. Ob 10. uri se vrši v romarski cerkvi služba božja, pri kateri ima cerkveni govor vseučiliški profesor g. dr. G. Rožman. Po sv. maši se vrši zunaj cerkve tabor, kjer nastopijo razni govorniki. Popoldne po litanijah pa nam hodo Orli pokazali svojo spretnost v telovadnih prostih vajah. Vse se vrši brez vsake vstopnine — zastonj. Opravimo božjo pot in navdušimo se spet za lepe ideale poštene krščanske organizacije! Dolenjski možje in fantje, v nedeljo 31. julija vsi na Zaplazi! Na svidenje!

Iz Slamne vasi (Belokrajna). Že večkrat radi tatvine kaznovani Jure Brivec je bil zasačen, ko je sekal v gozdu na Smolanovcih kostanjevo protje za kože in prišel s konji ponj. Po poklicu je konjski mešetar sicer pa brezverec in liberalec (baje tudi „komunist“), da mu ga ni para. Take-le „ta hude“ nasprotnike imamo pri nas. (Prihodnjič nam pošljite kaj o življenju v Vaši občini. Op. ured.)

Volilno gibanje.

Shod v Jurni vasi. Ker slabostojni čutijo, da se jim vsled izdajalstva nad kmetskim ljudstvom izpodmičejo tla tudi v šmihelstopiški občini, so spravili skupaj vso svojo gardo iz Gotne vasi v Jurno vas. Tu sta si slabostojni poslanec Ku-

šar in pa naš kmetski poslanec Stanovnik pogledala iz oči v oči. Krepki ugovori naših volilcev so Kušarja popolnoma zbegali, da je celo uro vezal otrobe in premleval stare že stokrat zavrnjene fraze. Izdajstvo slabostojnežev glede avtonomije je Kušar opravičeval z gorostasno in neumno trditvijo, da bi sicer klerikalci vstopili v vladu in glasovali za centralistično ustavo, če bi to ne storili slabostojneži. Stanovnik ga je temeljito zavrnil, da Jugoslovanski klub ni nikomur na prodaj. Ko je Kušar poskušal ovreči to, mu je naš poslanec Stanovnik s Kmetijskim listom v roki dokazal, da so slabostojneži prodali slovenskega kmeta za še večjo vsoto kot so jo prejeli — Turki. Tudi očitek „kancelparagrafa“ je slabostojne hudo zadel in Kušar se ni mogel izmotati iz tega prijema. Da je s tem paragrafom vezana svoboda vere in verskega prepričanja seveda slabostojnožem ni šlo v glavo. Take javne debate med nasprotniki so zelo podučne, ker našo pravično stvar še bolj pospešujejo. Shod v Jurni vasi je marsikateremu omahljivcu odprl oči, ker je sprevidel, kako so ga varali na slabostojnih shodih, kjer ni bilo naših odločnih mož. Kakor so srbski kmetje pognali iz svojega kluba garjeve volkove, tako bodo tudi slovenski kmetje obračunali s svojimi — izdajalci!

Samostojneži nam očitajo, da imamo v SLS organizirane vse stanove, dočim je baje SKS čisto kmetska stranka. Res je to, da ima SLS pod svojim okriljem vse delavno ljudstvo: v Kmetiski zvezi so in ž njo upravljajo sami kmetje, v Obrtni zvezi so obrtniki in ž njo opravljajo sami

obrniki, v Prometni zvezi so in ž njo upravljajo sami železničarji, v Viničarski zvezi so in ž njo upravljajo sami viničarji, v Slomškovi zvezi so in ž njo upravljajo sami učitelji, itd. itd. Vse te zveze živijo med seboj v najlepši slogi in je že vnaprej izključeno vsako hujskanje enega stanu proti drugemu, ker jih veže prava krščanska ljubezen med seboj in sveta katoliška vera.

Pa poglejte sedaj v koliko je kmetska stranka samostojneška stranka. Da ne gremo predaleč, ozirimo se samo na novo-meško okolico. Glavno besedo pri samostojnežih imajo obrtniki iz Kandije in Gotne vasi, njim v pomoč pa prihajajo tudi obrtniki in trgovci iz Novega mesta. Med temi voditelji ni niti enega pravega kmeta. Četudi bi ne videli samostojneže na delu, ki je v škodo kmetu, se vidi že po tem sestavu vodstva samostojne stranke, da **to ni nikakoršna kmetska stranka.**

O Dr. Vošnjaku, o katerem se pač ne more trditi, da je kmet, piše belgrajska „Politika“, da leži pri zunanjem ministrstvu njegova prošnja za svetovalca pri kakem poslaništvu v inozemstvu. Toda zaradi svojega držanja v zbornici je bil poplačen s tem, da postane poslanik. — Tudi to so „uspehi“ izdajalske politike samostojnežev, da je imenovan za poslanika človek, ki izdaja uradne tajnosti in ki govori neresnico. Iz tega so vidi, koliko je samostojnežem mar za državo.

Za 50.000 kron si je kupil vodstvo samostojne stranke dr. Vošnjak. Računajmo sedaj, koliko so dali šele milijonarji in vojni dobičkarji Kajfež, Hajnrihar, Konda in drugi, če je že ubogi Vošnjak, ki se

Volilci šmihel-stopiške občine! Vaša skrinjica je druga in zadnja!

Zgubljeni sin.

LISTEK.

Povest. — Češko napisal V. H.

(Konec.)

Doma so odprli pisma; najprej ono, naslovljeno starišem. Pismo je vsebovalo iskreno in ganljivo priznavanje greha in prošnjo za odpuščanje. Vsi so jokali, mati brat in sestra, celo očetu se je utrnila solza po uvelim licu. Jok jim je olajšal težko bol. Kakor bi prišel angel miru v njihovo družbo z veselim poročilom od Boga samega, da je vse v redu, tako so vsem žarela lica notranje blaženosti. Posebno stari Belik je občutil veliko zadovoljstvo, saj je vendar njegov zgubljeni sin ob svojem žalostnem koncu skesano prosil za odpuščanje in se zopet povrnil v naročje svete katoliške cerkve.

Pismo, naslovljeno na prof. Drubka, je imelo to-le vsebino: „Gospod profesor: Slutim, da bo krogla nocoj napravila konec mojemu življenju. Zato pišem te vrstice. Obžalujem dan, ko sem Vas prvič

videl in dopustil svojim ušesom poslušati Vaše besede. Vi ste meni iztrgali vero in ž njo smisel in zadovoljnost življenja. Vi ste me naučili zaničevati vse čednosti, celo roditelje. Vi ste me spravili v spor z mojimi stariši, kar jih je globoko potrlo in razžalostilo. Vi ste si izmislili načrt za tatvino v gimnazijski blagajni, da tovariš Tvrđi pride do svojega denarja. Hvala Bogu, čujte: hvala Bogu, da sem bil pri tej tatvini samo sokrivec in sem v zadnjem trenutku prepustil izvršitev dejanja tatvine Vašemu obžalovanju vrednemu orodju proti njegovi in Vaši volji. Vi ste s tem postali moralni provzročitelj najinega dvoboja. Jezus Kristus je umirajoč prosil za svoje sovražnike in nas učil moliti: odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom. Ali razumete Kristovo vznešenost? Tudi jaz Vam odpuščam. To storim v nadi, da bo Bog tudi meni milostljiv. Umirajte Vas rotim: Gospod prof. nehajte z Vašim hudičevim delovanjem

kot Sokol in liberalec in ne uničujte tistih, katere so Vam stariši zaupali za vzgojo! Z Bogom! Bog naj se Vas usmili!”

Belik je ob koncu pisma pomenljivo pogledal na svojo ženo. Ona je prikimala v znamenje, da razume.

„Ali naj odpošljemo pismo?“ je vprašala.

„Seveda“. — je odgovoril mož, — „tako se bo marsikaterega sina moglo obvarovati pohujšanja, starišem pa bomo prihranili žalost in bol, ki smo jo pretrpeli. Stavimo to takoj, čim ga prepišem.“

Jaroslav Belik je imel lep pogreb. Izražali so starišem sožalje, ki je pa niso potrebovali. Za pogrebom so šli z olajšanim srcem.

In prof. Drubek? Beanel je še bolj, s tem pa je ravno zgubil vsak vpliv in ugled. Na svoji vesti je imel marsikaj. Tudi se mnogo govorilo o njegovi krivici radi smrti Tvrđega in Belika.

poteguje za službo, moral plačati tako vsoto. Predno pa je vse te preplačal, je moral Paslč globoko seči v žep finančnega ministra, saj sam „Kmetijski list“ pravi, da je njim Pasič več plačal kot — Turkom. Ni čudno torej, če je v „Ekumu“ zmanjkalo 400.000 kron. To malenkost se že nagradi. Da pa imajo samostojneži malhe brez dna, tega pa nikdo ni vedel.

Za 390.000 kron so hoteli samostojneži oslepariti siromašne srbske kmetijske zadruge pri galici. To je javno izjavil predsednik srbskih kmet, zadrug. Za koliko pa so osleparili samostojneži slovenskega kmeta z ustavo in drugače, pa je številka preogromna.

Tedenske novice.

Katoliški shod se vrši v Novem mestu 14. in 15. avgusta. Glavni pripravljalni odbor in njegovi odseki že delujejo. Shod se bo vršil ob vsakem vremenu. Priprave so zelo obširne, ker se pričakuje obilna udeležba katoliškega ljudstva s posebnimi vlaki, na vozovih in peš. V nedeljo bodo zborovali odseki, v ponedeljek pa bo glavno zborovanje. Upamo, da do tlej ozdravi tudi naš dični voditelj dr. Korošec in pride na naše zborovanje. Pripravljajte se pridno, ker 14. in 15. avgusta bodo naši dnevi! — Gg. organisti naj se priučijo sledeče pesmi: Mašno iz Cec. str. 5, I. izd.; Ti o Marija, Cec.; Daj mi vredno počastiti, O preblaga, o premila, obedve v Slava Brezm.; Strmite nebesa, Bože pravde, Lepa naša domovina in če mogoče naštudirati: V 5 st. Bog. 1915: Je mrak končan. Skupna vaja eno uro pred slavnostjo v Kapiteljnu.

Gg. duhovniki, pozor! 2. avgusta ob 2. uri pop. bo pri oo. frančiškanih sestanek duhovnikov v svrhu točnejšega dogovora o novomeškem katoliškem shodu.

Današnja številka je posvečena volitvam v občini Šmihel—Stopiče, kar naj cenj. naročniki blagohotno vzamejo na znanje. Zato je moralo mnogo gradiiva izostati.

„Sedanlost“ se vedno bolj uveljavlja s svojim izrazito ljudskim, versko-nravnim in avtonomističnim programom. Kot besni se zaganjajo vanjo nasprotniki. Toda število njenih naročnikov stalno narašča. To razveseljivo dejstvo, da je število naročnikov „Sedanlosti“ že v kratkem času poldruga meseca doseglo število plačujočih naročnikov „Dolenj. Novic“, bodi v posebno zadoščenje vsem cenj. podpornikom „Sedanlosti“. Tudi krog prispevalcev za tiskovni sklad se vedno bolj množi. Z ozirom na to se že delajo priprave, da se oblika listu čimprej poveča in tako usposobi, da bo vsestransko odgovarjal svoji nalogi. Prosimo nadaljnjih podpor in prispevkov. Vsem darovalcem Bog plačaj!

Pritisk, ki ga vrše novomeški liberalci in njihovi samostojneži na trgovce in obrtnike gre tako daleč, da zabranjujejo inseriranje v našem listu in zahtevajo odpust pri Orlah včlanjenega obojca. Za enkrat zadostuj opomin, da bi moglo njih izzivanje roditi tak odpor, ki ga morda vendar ne žele. Sicer si pa naj nikar ne domišljujejo, da je od njih odvisen obstoj Orla in „Sedanlosti“.

Amer. Slovenec, ki izbaja v Jolietu Ill., na dveh mestih beleži, da je v Novem mestu začela izhajati „Sedanlost“ ter ji želi mnogo sreče v boju za vero in narod.

Naša poslanca gg. Brodar, načelnik KZ in Stanovnik sta priredila v nedeljo dne 17. t. m. lepo uspele shode v Šmihelu, na Potovrhu, v Stopičih in v Jurni vasi. V izbranih govorih sta pojasnila položaj, obsodila izdajalsko politiko samostojnežev ter pozvala zborovalce na vztrajno agitacijo za naše kandidate. Zborovalci so z burnim odobravanjem sledili govornikovim izvajanjem. Navzoči nasprotniki se na naših shodih kljub pozivu niso priglasili za besedo. Razpoloženje za naše kandidate je med volileci izborni. — Volileci šmihel-stopiške občine, 24. t. m. oddajte svoje kroglice v drugo in zadnjo skrinjico!

Srb o ustavi. Jovan Banjanin, član Jugoslovanskega odbora, piše v „Slobod. Tribuni“, da se je samo s spletkarjenjem, kupovanjem in barantanjem dosegla večina za ustavo. Revizija ustave prehaja v politično borbo. Sprejetjem take in na ta način sprejete ustave se postruje notranje razmerje in ovira državna ureditev. Parlamentarna opozicija ima moralno pravico in podlago v boju za revizijo ustave, da se napravi konec samovolji nazadnjaštva, rušenju parlamentarizma in svobode. — Ugotavljamo, da g. J. Banjanin ni — klerikalec.

Neokusna vestnosl. Pod tem naslovom piše „Slobodna Tribuna“, da se je v zbornici „neki slovenski kmetijec Majcen“ ojunčil in obtožil poslanca Moskovljeviča, češ, da je ob prihodu regenta v zbornico sedel, a Jovanovič, da je držal roke na hrbtu. S takim ovadstvom se ne pospešuje dinastičnost in lojalnost. Tako „Sl. Tribuna“, mi pa vprašamo, kako se strinjajo samostojneži s takim „delom za ljudstvo“ svojih poslancev, ki niso bili poslani v zbornico za — policaje.

Strankarsko-politično manifestacijo za ustavo so priredili v Oseku nekateri Sokoli v kroju. „Sl. Tribuna“ obseja to manifestacijo in pravi, da se s tem ne služi jugoslovanski ideji, o kateri v sprejeti ustavi ni niti sledu.

Hlapčevstvo. Tisti, ki so prej poljubljali bič dunajske čifutarije, se ne morejo niti v spremenjenih razmerah odvaditi upogibanju hrbtenice. Hlapčevstvo si ustvarja vedno malike kot Harlekin v vlogi kralja. V Kranju so „modri“ občinski svetovalci izbrali za častnega meščana — ne morda dr. Korošca ali dr. Trumbiča — ampak — Pašiča. Kogar hočejo bogovi uničiti ga udarijo s slepoto.

August Matthey aus Graz, seveda nemški Žid, je liferant „državotvornega in narodnega jugoslovanskega“ Sokola. Kdor ne veruje, naj pogleda na lepake in srečke te „patrijotične“ organizacije. Heil!

Novomeško orlovsko okrožje ima 3. sejo okrožnega sveta v nedeljo dne 24. t. m. točno ob 9. uri dopoldan. — Okrožni odbor, kakor tudi odsekovni predsednik in načelniki so dolžni udeležiti se se je. Ob tej priliki se vrši tudi seja okrožnega vaditeljskega zbora. — Bog živi! Predsednik.

Občni zbor Podpornega društva za učence na novomeški gimnaziji se bo vršil dne 25. julija ob 6. uri pop. v gimnazijski posvetovalnici. Vabijo se vsi člani in podporniki društva, da se občenega zbora mnogobrojno udeleže.

Jos. Wester m. p., t. č. načelnik.

Novomeško katoliško dijaštvo priredi od 28. do 31. julija t. l. socialni tečaj v Semiču v Belikrajini. Kot predavatelji so povabljeni najboljši strokovnjaki. Na tečaj je vabljeno vse naše katoliško dijaštvo. Udeleženci z Dolenjske naj pridejo 28. t. m. z vlakom, ki pride v Semič ob 10. uri, ker se popoldne predavanja že začno.

Novomeško katoliško dijaštvo.

Umrli je v Vavti vasi g. Josip Dular, mlinar, posestnik itd., oče g. Josipa Dularja, ravnatelja Gospodarske zveze. Bil je obče spoštovan mož. Ožaloščeni rodbini naše iskreno sožalje! N. v m. p.!

Toča je v soboto ponoči napravila v vinogradih na Trški gori ponekod dokaj občutno škodo. Splošno se sodi, da je četrtna pridelka uničena.

Novomeški župan gosp. Rozman si je pri ogledovanju po toči prizadetih vinogradov v Trški gori izvinil nogo.

Našla se je ženska ročna torbica z nekoliko denarjem in žepno uro. Dobi se pri župnem uradu St. Peter.

Za zvonove v podružni cerkvi na Ševnici so darovali naslednji rojaki v Ameriki: Jan. Urbančič 3 dol., Bon Alojzij 2 dol., Bon Marija 2 dol., po 1 dol.: Toni Zore, Lud. Bon, Janez Selak, Jan. Kočevar, Mihael Gorše in Endi Eget; po 50 cent.: Jožef Komlane in J. Kordan; skupaj 14 dolarjev. Denar je prejel Ig. Urbančič, posestnik na Ševnici, ki se v imenu sosedov darovalcem najlepše zahvaljuje. Amer. slov. časopisje. zlasti „Glas Naroda“, se naproša za ponatis.

Zaplenitev cerkvene zastave. V Šmarjeti je samostojneški župan Povše zaplenil s pomočjo orožnikov cerkveno zastavo, ki je bila v zvoniku razobešena skupno z drugimi zastavami ob priliki cerkvenega „žegnanja“. To se je zgodilo pod pretvezo, da so stare cerkvene barve (rdeče-bela) protidržavne barve, ker spominjajo na nesrečno našo Koroško. Ker se cerkvene zastave poleg slovenske in papeške razobešajo ob slovesnih prilikah raz vseh zvonikov katoliških božjih hramov in ni politična oblast nikdar posegala vmes, je jasno, da imamo opraviti tu samo s samovoljo protiverske in proticerkvene samostojniške stranke katere zastopniki so iz sovraštva proti cerkvi in veri izzvali in dosegli zloglasni „kancel-paragraf“ v centralistični ustavi. Rdeče-bela cerkvena zastava je vihrala tudi raz zvonika kapiteljske cerkve na državni praznik in nikdo se ni spotikal nad tem, ker zato ni nobenega pravnega vzroka. Samostojneži so s tem dokazali, da so ne samo proticerkveni in protiverski element, temveč da delajo celo v nasprotju z državnimi interesi, ker proglašujejo za protidržavno zastavo cerkvene barve pod pretvezo sličenosti z barvami zaslužnje Koroške, katere se naše država ni nikdar odrekla. Iz golega sovraštva napram cerkvi so samostojneži zatajili celo naše nesrečne koroške brate, iz golega sovraštva napram cerkvi so izdali avtonomijo slovenskega ljudstva in iz golega sovraštva napram veri in cerkvi prodajajo koristi kmetskega ljudstva kapitalističnemu režimu! — Zaničevanje in prokletstvo izdajalcev! — Dolžnost politične oblasti pa je, da najstrožje kaznuje župana Povšeta radi očevidne zlorabe javne oblasti.

Ali ni to oderuštvo? Kaj pa? To, da mesarji klavno živino po ceni kupujejo, meso pa prav drago prodajajo. Še danes ponekod sekajo goveje in telečje po 28 K kilo, četudi kupujejo teleta po 12—14 K, goveje morda pa par kron dražje. — Če n. pr. mesar telečje 12 K dražje seka, kakor je kupil, ali ni to oderuštvo? Pa to se dogaja! Čujemo, da je okrajno glavarstvo Krško za ves svoj politični okraj določilo mesarjem enotne cene. Ali bi ne bilo kaj takega potrebno tudi v novomeškem glavarstvu? Prosimo, prosimo njuno!

Stanovanjske razmere v Novem mestu. Sicer je v splošnem povsod več ali manj občutno

pomanjkanje stanovanj. Pač posledica povojnih razmer in neznosne draginje stavbenega materiala. Toda te posledice, vsaj v Novem mestu, ne občutijo tisti, ki imajo intimitno prijateljske zveze z mestno klico. Vzemimo za primer samo mestno hišo ob drevoredu, ki je bila zgrajena v prvi vrsti za sodnike okrožnega sodišča v Novem mestu. V II. nadstropju imate dve vdovi stanovanje 8 sob. Odvetnikova vdova ima v Ljubljani hišo, druga pa trguje z bratom, pri katerem bi lahko stanovala, ker ima kot samec celo rajdo sob na razpolago. V I. nadstropju stanuje viš. sodni svetnik s stariši v treh sobah, dočim ima notar za 3 osebe kar pet sob. G. prof. dr. Šerko, ki ima službo v Ljubljani in ki stanuje v pritličju te hiše, sploh nima pravice do dveh stanovanj. Notar je dobil stanovanje po bivšem predsedniku Zmaven le pod pogojem, da to stanovanje takoj odstopi novemu predsedniku okrožnega sodišča. Ker pa novi predsednik slučajno ne trobi v rog mestne klike, je g. župan slep in gluha za vse stvarne razloge, dočim si je g. notar kot kandidat znal pridobiti župana na svojo stran. V prihodnjih številkah posvetimo vso svojo pozornost tem razmeram.

Poklicani faktorji javna morale kje ste? V Novem mestu in najbližji okolici se gode nerodnosti pri kopanju, da se človek nohote vpraša: Kje pa smo? Mladolietne, štirinajst, petnajstletne deklice se pode po Krki z enakovrednimi tovariši, med raznimi medklici, pogovori, vpitjem in vrisčem, ko se te tega naveličajo, ti hodijo po javnih potih, vpričo otrok v svojih na pol prirejenih kopalnih oblekah. — Kaj ne, tudi napredek: Zdravo! Novomeščan.

Jetika je najbolj razširjena ljudska bolezen. Vsak olikan človek mora vedeti najvažnejše o jetiki. Slovenski specialist za pljučne bolezni dr. Pečnik nam podaja v svoji knjigi „Jetika“ kratko jedrnatost sliko o jetiki, kako nastane in kako se dandanes zdravi. Knjiga je izšla v založbi knjižarne Gričar & Leskovšek v Celju, dobi se pa tudi v drugih knjigarnah v Jugoslaviji. Cena izvodu 8 K. s poštino K 8.80.

Listnica. Dopisniku iz Prečne: Brez podpisa v koš! — B. Rom, Chicago: Naročnina plačana do konca avgusta prihodnjega leta.

Ameriški novičar.

Raznoterosti. — Evropske države dolgujejo Ameriki nič manj kot 321 mi-

Volilci šmihel-stopiške občine: Naša skrinjica je druga in zadnja!

ljard 300 milijonov kron. Od tega odpada na Srbijo 7 milijard 50 milijonov kron. Ubogo ljudstvo, ki bo plačevalo vse to! — Wilson, bivši ameriški predsednik, je postal odvetnik. — Društvo sv. Ane je priredilo v tem mesecu veliko veselico v Jolietu v proslavo svoje 20 letnice. — Po protialkoholnem zakonu so bili obsojeni v Jolietu naši rojaki Janez Jontes, Anton Blatnik in Jernej Eljaž na globo na 100 tisoč kron globe, ker se je prinih našlo vino in žganje. Radi iste stvari je dobil 30 dni zapora Peter Skorič. — „Am. Slov.“ pravi, da so delavske razmere v Ameriki zelo nengodne. — zvonone v Podzemlju je poslano 362 dolarjev in dodatne darove tudi v Adlešice. Pridno se nabira tudi za zvonove v Starem trgu pri Ložu. — Jugoslaw Relief v Chicagu se je razšel. V Sloveniji je svojčas poslal 1013 zabojev. Blago je bilo razdeljeno po vseh krajih Slovenije, le v Novem mestu o tem nikdo ničesar ne ve.

Slovenske gospodinje zelo pogrešajo Kolinske kavine izdelke, ki so znani kot prvovrsten domač izdelek.

V domovino so se vrnili. Na zlato poroko svojih starišev so vrnili iz Amerike v Polhov Gradec duhovnika Janez in Jožef Trobec ter njuni sestrji Ivanka in Marija. V njihovi družbi sta dopotovala tudi Rev. dr. Jan. Seliška in gđc. Apolonijsa Solnce. — V Rim in potem na kratak dopust v domovino pride Rev. Josip Polak škofijski tajnik v Great Fallu.

Poročeni. V Forest City Pa. Alojzij Markelj z Rezo Brvar. — V Lorrainu O. Jos. Škrjanec z Rožo Samec in Leopold Skapin z Antonijo Debevec.

Umrli so: V Sheboyganu Wis. Viktor Pukljak. — V Witt Ill. Terezija Skrbinek. — V Ely Minn. Franc Kromar iz Ribnice. Zapušča vdovo z enim otrokom. — V Clevelandu Anton Kovačič, Janez Mrvar, Josepina Nadrah, Eranc Kuhar iz Ravne (Štaj.), Jera Levstvik iz Stavče pri Ribnici. — V Calumet Mich. se je v rudniku smrtno ponesrečil Nikolaj Vranešič. — V Lovelu Ariz. je lokomotiva raztrgala Fraca Sedlarja iz Bučke. — V Brewster Ohio Karol Levstik iz Otave pri Ribnici. — V Leadville Colo. Marko Žlogar. — V Butte Mont. Janez Vertin in Osojnika pri Semiču. Istotam so fantje v pretepu ubili Franca Germa iz Novega mesta.

Koliko je vreden denar? 20. julija

ameriški dolar . . .	K 156.—
francoski frank . . .	„ 12.20
Funt šterlingov . . .	„ 555
nemška marka . . .	„ 2.11
rumunski lei . . .	„ —
laška lira . . .	„ 7.22
čehoslovaška krona . . .	„ 2.07
avstrijska krona . . .	„ —.20

Čeho-slovaške krone, Lire, Marke čvrste. Dolar pada, nem. av. krone slabe.

Razširjajte naš list in prispevajte v njegov tiskovni sklad!

2SOBI

s pohištvo se da v najem Naslov v upravitelstvu t. l.

Gostilno

v najem

v Novem mestu ali v njega okolici prevzame izurjena gostilničarka in izborna kuharica — Ponudbe na upravitelstvo „Sedanosti“

Tiskarna — Knjižarna
Knjigoveznica
J. Krajec nasl.
Novo mesto
se priporoča.

Gospodarska Zveza

centrala za skupni nakup v Ljubljani

Podružnica v Novem mestu

ima v zalogi vse špecerijsko in kolonialno blago, izvrstno domačo svinjsko mast, razna umetna gnojila, žveplo za trte, galico, cement, lahki bencin itd.

Dospela je nova pošiljatev superfosfata (gnojila za ajdo)

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Radšček

POZOR!

Kdor reflektira na najcenejšo reklamo in anonco, naj se obrne na:

Leopold Majntinger

protokol. anončni in reklamni zavod

„HERMES“

Ljubljana, Zgor. Šiška 89.

Tiska J. Krajec nasl. v Novem mestu.